

PENITVS iunctos similesque Deo iam effectos nostram
NON AV- hancad Deum elevationem, velut sacram vi-
DIEBA- ctimam dedicare, qua quidem & ipsamet diu-
TVR. nalis est salusque nostra. Ad hunc modum

S. Hieron. Porphyrius. D. vero Hieronym. Psal. 64. vbi
nos habemus, Te dect hymns Deus in Sion, ex
Hebreo verit: Lau tua silentium. Ad hac re-
Vermilius. spondemus, inquit, Vermilius, voce non opus
esse, cum Deum seorsim & priuatum oramus,
quia Deum animum & cor audit & intuetur.

Voce & ge- Attamen interdum non absque fructu adhi-
bis ad deno- beatur, quoniam in precibus nonnunquam lan-
tionem ani- gescimus, & animus ipse defatigatur, vnde
mus orans vox interposita nos excitat, & quodammodo
nonnunquam reficit. Deinde quandoque fit, vt, cum vehe-
menter magnoque impetu precamur, totique
in eo sumus, vel in prudenter vox erumpat,
qua Deo non potest non esse grata. Haec enim
Vermilius. Nec vox modò semipotitus animum, tanquam tuba aliqua suo clangore ex-
suscitat, verum etiam quiuis alius corporis ges-
tus, aut motus, quo religio tanquam excolu-
tur & exercetur. Quod nostrum iudicium suo
testimonio Augustinus corroborat cap. 5. libri

S. August. de cura pro mortuis gerenda. Ibi namque sic
loquitur: Orantes de membris sui corporis faciunt quod supplicantibus congruit, cum genua figura, cum extendunt manus, vel etiam prosteruntur solo, & si quid aliud visibiliter faciunt, quamvis corum inuisibilis voluntas & cordis intentio Deo nota sit: nec ille indiget his iudiciis, & humanus ei pandatur animus: sed his magis scipsum excitat homo ad orandum gemendumque humilium atque feruentius. Et nescis quomodo cum hi motus corporis fieri, nisi motu animi precedente non possint, eisdem rursus exterius visibiliter factis, ille interior inuisibilis, qui eos fecit, augetur: ac per hoc cordis affectus, qui, vt fierent ista, praecessit, quia facta sunt, crescit. Ibi sanctus Augustinus.

Ad publicas proceras vox utiliter adhibetur. Porro si de publicis populi, & non priuatis singulorum precibus, quæstio fit, minime dubitari potest, quin vox adhibita plurimum conferat ad populi deuotionem excitandam. Praterquam quod necessaria esse videtur, si communis quedam oratio habenda fit: & imprimis æquum ac ratione consentaneum fit, ut saltem aliquando publicè omnes etiam Deo obsequium præbeant, cui cum toto corpore vocem acceptam referre debent. An vero etiam in hunc chorum publicè in Ecclesia laudes Deo concinentium, puellas & mulieres, quarum vox imprimis canora & suavis est, ad mittemus? Ne te diutius protraham, accipe breuiter, qua in eam sententiam sanctus Isidorus Pelus. l. i. Epist. Ep. 90. posterrati tradidit. Importunas, inquit, loquacitates diuinis Apostoli in Ecclesiis compremere studentes, modestia qua ac grauitatis magistros se se nobis prabentes, ut mulieres in ipsis canerent, sapienti consilio permiserunt. Verum ut omnia diuina documenta in contrarium versa sunt, hoc quoque quamplurimis in dissolutionem, ac peccati occasione cellit. Siquidem ex diuinis hymnis non ingenti compun-

A ctione afficiuntur: verum cantus suavitatem ad irritandas & extimulandas libidines abutentes, nihil em scenis cantilenis praefantiori esse existimat. Operæ pretium est igitur, quod Deo gratum est, querere, atque id, quod ex utilitate publica est, facere volumus, iis, vt Christo cauponum instar ad quæcum abutentibus, & diuinam gratiam in exitu mercedem conuercentibus, ne deinceps in Ecclesia canant, atque in ciuitate manent, interdicere.

A ESTIMAVIT ergo cam Heli temulentam.] Vnde autem hoc de Anna, inquit Chrysost. s. Chrys. suspicari potuit sacerdos? Neque enim ridenter vidit, neque saltantem, neque vertigine concidentem: non audiuit ullum verbum obsecnum aut illiberale sonantem: haec enim indicia esse posunt, quibus ebrietas deprehenditur. Apud Homerum Ulysses Odyssea.

Nam vinum prudentem etiam cantare coegerit, Et tenuerit ridere, pedeque inferre choros, Atque tacenda loqui, nec idonea prodere dicta. Et Cyrus puer apud Xenophontem Cyropaed. lib. i. Astyagem aium cum reliquis, quos in ualutatis cõiuio latente excepit, postquam largè epoto vino ebrij euaserant, ita describit. Primùm, qua à vobis facere prohibemur, haec vos faciebatis. Omnes enim clamabatis simul, & intelligebatis inuicem nihil. Canebatis magno cum ridiculo; & cum canentem minimè audiretis, iurabatis optimè eum canere. Et quisque vestrum cùm de suis viribus loqueretur, mox saltaturi surgebat, cùm non modo ad numerum saltare, sed ne erigi quidem possetis: eratique oblitio omnino, & tu quod Rex es, & alij, quod sibi imperares. Perid enim temporis ego primùm didici, hoc quod à vobis tum agebatur, causam esse perpetua vefra confabulationis. Itaque nunquam taciebatis. Lucretius verò lib. 3. non modo illa describit, quibus in apertum ebrietatis erupit: verum etiam causam reddere coatus est.

Denique cur, hominem, cùm vini vis penetrans, Acris & in venas discessit diditus ardor, Consequitur grauitas membrorum: prepeduntur. Crura vacillant? Tardescit lingua? madet mens? Nant eccl. clamor, singultus, surgia glissunt? Et iam cætera de genere hoc quæcumque sequuntur, Cur ea sunt, nisi quod vehemens violentia vini Contributæ animam confusæ corpore in ipso? Verum nullum tale signum Heli in Anna deprehendit. Vnde ergo dare potuit locum suspitioni Aperiam, & quidem harum rerum idoneo authore Philone Iudeo, qui eo libro, quem de temulentia inscripsit, de Anna sermonem instituens, Solet, inquit, numine correptionum non solum anima concitari, ceu quodam astro, sed & corpus erubescere incanescere, interno gaudio prouerpente in exteriora: quæ res multos insipientes decipit, qui sobrios vino madere autumant. Ita congit Apostolis initio nascentis Ecclesiæ: qui

Ebriorum turpissimo, aequaproterius. Xenoph.

Lucretius.

Philoi Judei:
Numine
corripit no-
nquam
ebris vissi-
miles.